

לעילוי נשמת

מרת אלישבע ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

שמונה פסוקים [אחרונים]

שבתורה יחיד קורא אותם

רש"י ורבינו תם מפרשים, שאחד קורא את כולם בלא הפסקה, ולא יקראו שנים, זה ארבעה פסוקים, וזה ארבעה פסוקים.

ורבינו משולם מפרש, שאחד קורא את הפסוקים, ולא יקרא עמו שליח ציבור.

ורבינו תם הקשה על פירושו, שהרי כן הוא עיקר הדין בכל התורה, שאין שנים קוראים יחד. ומה שהיום נהגו לקרוא שנים יחד, אין זו אלא תקנה שתיקנו כדי שלא לבייש את מי שאינו יודע.

והטעם ששונה קריאת פסוקים אלו מקריאת שאר התורה, כי שונה כתיבת פסוקים אלו מכתיבת שאר פסוקי התורה. י"א שיהושע כתבם. וי"א שמושה כתבם בדמע, ולא ככל שאר התורה שכתב בדיו.

איוב מי היה ומתי היה

בגמרא יש תשע דעות מתי היה איוב, ולהלן נסדרו, כפי סדר הזמנים שבהם.

ויש דעה שאיוב מאומות העולם היה, [ולא בא לעולם אלא כדי לקבל שכרו, הביא עליו הקב"ה יסורים, התחיל מחרף, כפל לו הקב"ה שכרו בעולם הזה, כדי לטורדו מן העולם הבא]. וכדעה זו יכולים לסבור שלוש הדעות הראשונות המנויות להלן. אבל לדברי האומרים שהיה אחר מות משה [דעות ד-ח], ודאי מישראל היה, כי אחר מות משה לא שרתה שכינה על אומות העולם. ולדעה האחרונה לא היה לא מישראל ולא מאומות העולם.

א. יש אומרים [תנאים הובאו בגמרא אחרונים], שאיוב בימי יעקב היה, ודינה בת יעקב נשא, שנאמר בו "כדבר אחת הנבלות תדברי", ובמעשה שכס נאמר, "נבלה עשה בישראל".

ב. לדעת רבי לוי בר חמא [האמורא, הובא בגמרא ראשון], איוב בימי משה היה, שאמר "מי יתן אפו ויכתבון מלי מי יתן בספר ויחקו" (איוב י"ט כ"ג), ומשה הוא הקרוי מחוקק, שנאמר "כי שם חלקת מחוקק ספון", ואם כן רק בזמן משה היתה אפשרות שיוחקו בספר מילותיו של איוב.

ג. לדעת רבא [האמורא, הובא בגמרא שני], איוב בימי המרגלים היה, שהרי משה ביקש מהם לראות, אם הוא עדיין חי, ומגן על יושבי כנען, שאמר להם "וראיתם את הארץ מה היא ... היש בה עץ אם אין", והכוונה בזה אם איוב קיים, ששנותיו ארוכות כעץ [210], ומגן על דורו כעץ. [ויתכן שדברי רבי לוי ורבא דעה אחת הם].

ד. לדעת רבי אלעזר [התנא, הובא בגמרא חמישי], איוב בימי שפוט השופטים היה, שנאמר בו "ולמה זה הבל תהבלו", ודור שפוט השופטים היה כולו הבל, שהטובים שבהם לא היו כלום, והנשפט היה לו פתחון פה לשפוט את שופטו ולהוכיחו.

ה. לדעת רבי נתן [התנא, הובא בגמרא שביעי], איוב בימי מלכת שבא היה, שנאמר בו "ותפל שבא ותקחם".

ו. לדעת חכמים [התנאים, הובאו בגמרא דעה שמינית], איוב בימי כשדים ונבוכדנצר היה, שנאמר בו "כשדים שמו שלשה ראשים".

ז. לדעת רבי יהושע בן קרחה [התנא, הובא בגמרא ששין], איוב בימי אחשורוש היה, שנאמר, "ולא נמצאו נשים יפות כבנות איוב בכל הארץ", ורק בדורו של אחשורוש ניתן לומר כן, כי רק בדורו ביקשו נשים יפות בכל הארץ.

ח. לדעת רבי יוחנן ורבי אלעזר [בן פדת האמוראים, הובאו בגמרא דעה רביעית], איוב מעולי גולה היה, ובית מדרשו בטבריה. [ויתכן שדברי רבי יהושע בן קרחה ורבי יוחנן ורבי אלעזר

דעה אחת הם].

ט. לדעת ההוא מרבנן [האמורא, הובא בגמרא שלישי], איוב לא היה ולא נברא אלא משל היה, ללמוד ממנו תשובות למקנטרים על מידת הדין, ושאיין אדם נתפס בשעת צערו. **ודבריו נדחו**, שהרי מפורש בכתוב שמו ושם עירו, "איש היה בארץ עוץ איוב שמו".

שבעה נביאים נתנבאו בעיקר לאומות העולם

א. בלעם. [גוי].

ב. בעור. [גוי].

ג. איוב. [י"א ישראל. וי"א גוי].

ד. אליפז התימני. [י"א ישראל. וי"א גוי].

ה. בלדד השוחי. [י"א ישראל. וי"א גוי].

ו. צופר הנעמתי. [י"א ישראל. וי"א גוי].

ז. אליהוא בן ברכאל הבוזי. [ישראל].

דורו של איוב

אמר רבי יוחנן, דורו של איוב שטוף בזמה היה.

מלכת שבא

אמר רבי יונתן, כל האומר מלכת שבא אשה היתה, אינו אלא טועה, שאין הכוונה מלכת שבא, אלא מלכות שבא.

נאמנות אברהם

אמר השטן לפני הקב"ה, שטתי בכל העולם כולו, ולא מצאתי נאמן כעבדך אברהם, שאמרת לו "קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה", ואף על פי כן, בשעה שלא מצא מקום לקבור את שרה, עד שקנה בארבע מאות שקל כסף, לא הרהר אחר מדותיך.

גדול הנאמר באיוב

אמר רבי יוחנן, גדול הנאמר באיוב, יותר ממה שנאמר באברהם, באברהם כתוב "כי ירא אקים אתה", ובאיוב כתוב "איש תם וישר ירא אקים וסר מרע".

איוב ותרן בממונו היה

מנהגו של עולם, מי שיש לו מלאכה מועטת, אומר לפועל, חצי פרוטה אני נותן לך, ונלך אצל חנווני, ונקנה בפרוטה ככר, ונחלוק, ואיוב ויתר לפועל כל הפרוטה, שהיה רע בעיניו לדקדק בדבר קל שאינו ממון.

ברכות שנתברך איוב

"מעשה ידיו ברכת" – כל הנוטל פרוטה מאיוב מתברך.

"ומקנהו פרץ בארץ" – מקנהו של איוב פרץ גדורו של עולם, מנהג העולם זאבים הורגים עזים, ומקנהו של איוב עזים הורגות זאבים.

"הבקר היו חורשות והאתונות רועות על ידיהם" – מלמד שהטעימו הקב"ה לאיוב מעין עולם הבא, שהיה הזרע צומח מיד, והאתונות אוכלות חזיז משורת החרישה.

ניתן לקרוא את האותיות המודגשות בלבד כסיכום קצר של הדף

[לתרומות ולהנצחות](#)

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)

[להצטרף לקבוצת וואצאפ לקבלת הקבצים מידי יום](#)

[להצטרף לקבוצת טלגרם לקבלת הקבצים מידי יום](#)

כל הזכויות שמורות © מותר להפיץ שלא למטרה מסחרית